

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSEGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Egészévre . . . . . 6 korona
Félévre . . . . . 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyes szám ára 14 fillér.

Felelős szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN

az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Hegedüs József †. (1839—1904.)

Mult kedden egy embert temettünk, akinek igen jó szive volt. Ezt a jó szivet sokan megsiratták, könnyet hullatott *Jócsi bácsiért* mindenki, aki ismerte. 43 esztendeig volt gazdatiszt, Isten fel is vitte a sorsát, de azok, akiknek vele dolguk volt, mindig jobban örültek a Jócsi bácsi haladásának, mint ő maga. Pedig sok emberrel volt dolga, sok szegénysorsu munkással, mert mikor meghalt, már a Károlyi István gróf összes uradalmainak vala jószágkormányzója és így a néppel sokat érintkezett. Érdemes dolgaiból, amit életében tett, igen sokat lehetne felsorolni, de ha éppen százszor annyit is tett volna, mégis legfőbb érdeme a jó szive, mert olyan ritka emberről lehet manapság ezt mondani.

Hegedüs József született Miskolczon, 1839 szept.

8-án. Középiskolai tanulmányait szülővárosában és jogi tanulmányait Budapesten elvégezvén, 22 éves korában gazdasági gyakornok lett

Hegedüs József †. (1839—1904.)

Károlyi György gróf kompolti uradalmában. Ezen idő óta állandóan a Károlyi grófok szolgálatában állott és pedig 1899-ig az alföldi birtokokon volt kezelő gazdatiszt, majd Károlyi György örökösének osztálya után halála napjáig Károlyi István gróf jószágigazgatója volt. Közben 1891—1897 Károlyi Alajos gróf özvegyének és örökösének tótmegyeri, stomfai, mágócsi, endrédi összes uradalmait is igazgatta, a folyó évben Esterházy Miklós hercegnek is gazdasági tanácsadója volt.

Általános részvét mellett temették el Budapesten. Nagy kiterjedésű család gyászolja a kedves öreg urat, kinek koporsóját temérdek virágkoszoru ékesítette.

Ezek között láttuk az *Országos Magyar Gazdasági*

Egyesület szép koszoruját is. Szeretetének, jószágos szívének szelleme legyen közöttünk.

Porai pihenjenek csendesen.

Szerződiink az olaszokkal.

A kereskedelmi kormány a héten beterjesztette az ország törvényhozó testülete elé az Olaszországgal megkötött kereskedelmi egyezményt. Magyarán mondva: a magyar bor védelmét jelenti ez az egyezmény, amely Olaszországgal való kereskedelmi és forgalmi viszonyainknak ideiglenes rendezése csak, mert a tulajdonképpen való kereskedelmi szerződésre nézve még nincs megállapodás a két ország között.

Addig is hát, amíg végleges állapotot teremthet a két ország kormánya, közakarattal egy ugynevezett provizóriumot létesítettek.

A magyar bornak, a magyar szőlőtermelésnek védelmét unos-untalan hangoztattuk és sürgettük mi a „*Független Ujság*”-ban, mert olyan türethetlenné vált már az állapot a magyar szőlősgazdákra nézve, hogy végső kétségbeesésükben alig lett volna mást tenniök, minthogy a szőlőtőkét kiirtva, gabonát, kukoriczát termeszenek az édes nedűt, aranyos szőlőgerezdeket termő talajban.

Az az óriási mennyiségű olasz bor ugyanis, melyet behoztak évről-évre, egészségtelen versenyt okozott a saját piacainkon a hazai terményünknek; a külföldön pedig hirnevét rontották a kitűnő magyar bornak azzal a kotyvalékkal, melyet magyar bor gyanánt forgalomba hoztak.

Hogyha kormányunk nem is sokat, de valamennyit elért már ezzel az ideiglenes szerződéssel is, mert magasabb vámtétel mellett hozhatják be az olaszok ez évi október, november és december havában a házasításra szánt fehér borokat éppugy, mint bármely származású és bármely minőségű egyéb borokat. A megállapodás szerint azonban csak 450 ezer métermázsa mennyiség hozható be ez év végéig; ugyszintén azt is kikötötte kormányunk, hogy milyen alkoholtartalmu borok hozhatók be; ez utóbbi kikötés mellett talán majd kiváló minőségű hegyvidéki borainkért jobb árakat fognak elérni szőlősgazdáink.

A magyar kormány rendithetetlenül azt az álláspontot foglalta el és kötelességszerűleg arra törekedett az egyezmény megkötésénél, hogy a filloxera pusztításai folytán nagy anyagi áldozatok árán felújított hazai szőlőművelést az olasz borok káros versenye ellen, megvédje.

Nagy nehézségeket kellett leküzdenie a magyar kormánynak, hogy föllendült borgazdaságunk érdekeivel össze nem egyeztethető követeléseiről az olasz kormányt sikerült meggyőznie, amely beleegyezett abba, hogy egyszersmindenkorra még csak a folyó év utolsó két és fél hónapjában legyenek bizonyos meghatározott mennyiségben kedvezményes vám mellett behozhatók. A jövő 1905. évtől kezdve azonban az olasz bor behozatalára semminemű kedvezményt nem fogunk nyújtani és így az olaszokkal kötendő szerződésünk egész időtartamára ki lesz küszöbölve a borvámkedvezmény.

Szőlősgazdáink tehát teljes megnyugvással fogadhatják a kereskedelmi kormány ez intézkedését, melylyel a magyar bort védi meg s a magyar szőlőtermelést menti meg a tönkrementől.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A héttel megkezdődött a politikai élet az ország szívében. Ministerek és honatyák megérkeztek a vidékről, a nyaralásból.

Még a múlt héten s ezen a héten is az országgyűlési képviselők számoltak be az ország sok vidékén választóiknak a lefolyt törvényhozási év munkájáról, gyümölcseiről.

Fanyar gyümölcs, rosszul ütött be az idén a törvényalkotás szüretje, mert az obstrukció s folytonos kormányválságok miatt elmaradt minden fejlődés, előrehaladás! Ilyforma vélemények alakultak ki a képviselői beszámolókon.

Az első parlamenti ülés hétfőn volt s csak rövid vitára adott okot a miniszterelnöknek a házzsabály módosítására vonatkozó kijelentése.

A kölcsönös viszontlátás örömeitől áradozik a folyosó, a mely korántsem feketélik ugy a honatyák rajától, mint azelőtt egy első ülés napján. Lassankint feltűnik egy-egy miniszter is, a kik közül leginkább Tallián Bélát fogják körül és alig győzi a nyári szünet alatt családját ért gyász feletti részvétnyilvánításokat fogadni. Már fél tizenegy is elmúlt, de az ülés mégsem kezdődik és már-már unalmassá válik a hangulat, mikor az ellenzéki folyosón egyszerre csak feltűnik a miniszterelnök szikár alakja, a mint a jobboldalon táborozó hívei felé igyekeznek. De csak akar sietni, mert megpillantva Bánffy Dezsőt, előtte megáll és vele hosszabb társalgásba elegyedik, mikor pedig beszélgetésük véget ér, Kossuth Ferencet találja szemben és persze mellette sem mehet el szó nélkül, sőt tanácskozássá változik a kölcsönös üdvözlés, a melynek Percel Dezső elnök megjelenése szakít csak véget.

Megszólalnak a csöngettyük és mindenki az ülés-terembe siet, hogy valahogy el ne mulasszon valamit

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minöket 30 év óta

MAUTHNER ODÓN császár és királyi udvari szállító
magkereskedésében k a p h a t. <<

is az első ülés ünnepélyes lefolyásából, no meg, hogy meghallgassa a miniszterelnök felszólalását, mert a beavatottak már jóval az ülés megnyitása előtt kürtölték azt a hírt, hogy a miniszterelnök a házszabály módosításáról nyilatkozni fog. Percel Dezső egykedvűen morzsolja le az elnöki bejelentéseket és hangja csak akkor lett érzelmes, mikor néhány halálesetről tett említést, de ismét monotonná változott, mihelyt a mai ülés egyedüli tárgyára tért át és a következő ülés napirendjének megállapítására nézve tett javaslatot a Háznak.

Polónyi és Kossuth vitatták meg a házszabálykérdést, de nagyobb hullámokat nem vertek felszólalásaik.

Az ülés elején két miniszter nyújtott be törvényjavaslatot és pedig a kereskedelmi miniszter az Olaszországgal kötött kereskedelmi szerződés ideiglenes fentartásáról, Tallián Béla földmivvelésügyi miniszter pedig a Rábaszabályozás végleges befejezéséről szóló törvénytervezeteket, melyeket a Ház előzetesen a bizottsághoz utasított.

Az országos gyümölcskiállítás és vásár.

A székesfőváros legelőkelőbb vásárcsarnoka a Vigadó nagyterme volt a héten, ahol az ország legszébb gyümölcsei között hullámozott föl és alá az elegáns közönség. Az Országos Kertészeti Egyesület valóságos eldorádóvá varázsolta a termeket, a melyekben pár óra előtt még a csodahegedű hangja ejtette ámulatba hallgatóit és az egy hétig tartó kiállítás megnyitó ünnepére egész délelőtt sereglettek az érdeklődők.

Emich Gusztáv udvari tanácsos üdvözlő beszédében vázolta a kiállítás gazdagságát. Megemlítette, hogy az idei rendkívüli szárazság és hőség az ország gyümölcstermését megsemmisítéssel fenyegette ugyan, de erre a kiállításra az ország minden részéből százharcinc kiállító jelentkezett, még pedig olyan anyaggal, amilyent sem az 1891. évi, sem az 1899. évi gyümölcskiállításaink felmutatni nem tudtak. *Tallián* Béla miniszter válaszában üdvözölte az Országos Kertészeti Egyesületet és gratulált a kiállítás rendezéséhez, amelyet örömmel tekint meg. Kellőképpen nem is dicsér meg mindent, hogy az egyesület további kitartó működésre serkentse. Az egyesület célja azonos az ő terveivel, a melyeket a kertészet és gyümölcstermesztés terén maga elé tűzött.

A beszéd után a miniszter *Angyal* Dezső kertészeti intézeti igazgató vezetése mellett megtekintette a kiállítást.

Tallián miniszter első sorban a gazdasági intézetek kiállítását tekintette meg. Mindjárt a belépéskor szemébe tűnt az *Angyal* Dezső kiváló igazgatása alatt virágzó budapesti magyar királyi kertészeti tanintézet kiállítása, amely a nagyterem közepét

foglalja el. Körülötte csoportosul a többi gazdasági egyesület, a melyek közül viszont a hevesmegyei, kecskeméti és nagybányai egyesület kiállítása válik ki. Itt is tulnyomó számban van a szőlő, de az alma- és körtegyűjtemény is megragadja a néző figyelmét. Az ország valamennyi gyümölcsvidékéről mintegy 46 fajta birsalma, körte, mandola, dió, őszibarack látható itt tetszetős kiállításban.

A gyümölcsfa-kiállítás a legszegényebb. Itt csak három kiállító van, akik cserépben nevelt szép gyümölcsfákat mutatnak be. Egy más csoportban az ebédloasztal gyümölcsessel való díszítése látható. Rendkívül érdekes a gyümölcskertészethez szükséges eszközök és a gyümölcs-földolgozó gépek kiállítása, ahol háziasszonyaink sok hasznos dolgot fognak vásárolhatni.

Leggazdagabb a szőlőkiállítás. Nem egy kiállító van, a fi százfajta válogatott szőlőt mutatott be, köztük teljesen új fajtákat, hazai eredetű különlegességeket. A sok fajta szőlő, dinnye, cseresznye, alma, körte, birs és befőtt-gyümölcsessel telített terem közepén miniatűr borsajtón mutatták be a szüretet és magyarruhás leányok kínálták édes musttal a szívesen látott vendégeket.

Orosz-japán háború.

Az orosz-japán háborúban új fordulat következik; az oroszok, akik eddig folytonosan hátráltak, átmennek a támadásba. Kuropatkin napiparancsban közölte ezt a tervet katonáival s kijelenti, hogy elérkezett az egész hadseregtől várt pillanat, hogy az oroszok maguk menjenek az ellenség elé, mert a mandzsországi hadsereg hadereje elég nagy arra, hogy áttérjen az előrevonulásra. Kuropatkin elhatározása nagy meglepetést kelt mindenfelé, mert hiszen eddig mindig az híresztelték, hogy Kuropatkin a második mandzsuri hadsereg megérkezéseig csak védelemre fog szorítkozni s ha kell, visszavonul egészen Karbinig, hogy a jövő tavasszal onnan kezdje meg az újabb hadjáratot. Most egyszerre változás állott be az oroszok terveiben, de hogy ezt a változást Kuropatkin a saját szántából határozta el, avagy Pétervárról diktálták reá, még nem tudni. A liaojangi csatavesztés után Kuropatkin sok nehézség közt visszavonult Mukdenbe, a honnan most megerősödvé az ujonnan érkezett csapatokkal, megkezdí a japánok ellen való előrevonulását.

Emlékezteti katonáit arra, hogy a cár rájuk bízta Oroszország méltósága és jogainak védelmét s nagy cél gyanánt odaállítja elébük Port-Arthur felmentését. A japánok a Liaojangtól északra

Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök

az országszerte elsőhelyen elismert künő szerkezetű és legolcsóbb

„Eredeti Kalmár-rosták“ és terménytisztító gépek.

Elsőrendű hazai anyagból gyártunk ezidőszert 15-féle nagyságban, különböző szerkezetben a gazda minden követelményének legjobban megfelelő általános terménytisztításhoz berendezett különleges gépeket, szelelő és magválasztó rostákat, kézi vagy hajtóerőre alkalmazva. — Ez évi újdonságainkról sziveskedjék ingyen árjegyzéket kérni. — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk.

Kalmár Zs. és Társa különleges terménytisztító gépgyára

Telefon 69. szám. — Sürgőnyezim: Kalmár-rostagyár. — HÓDMEZŐ-VASÁRHELYEN.

várják Kuropatkin támadását. Vagy két héttel ezelőtt híre jött, hogy a japánok megkezdték előnyomulásukat Mukden ellen, de mikor az oroszok támadó szándékáról érkeztek hírek, a japánok előnyomulásukat hirtelen megszüntették s a Liaojangtól északra levő állásokban elszórták magukat. Valószínű, hogy Kuropatkin röviden hozzáfog napiparancsában kifejtett terve megvalósításához s nemsokára megkezdődik ismét a küzdelem, amelyben most már az oroszok lesznek a támadók.

A cári pár a napokba Revalba érkezett, hogy elűsszék a balti flottától, amely, úgy látszik, most már mégis elindul a keletázsiai vizekre. A balti flotta, a segítő hajók megérkezésével hét csatahajóból, nyolc cirkálóból, mintegy harminc torpedónaszádból és több szállítóhajóból áll.

Az Oszlabja, Szisszój, Veliki és a Navarni csatahajók valamivel kisebbek, tonnatartalmuk egyenkint 10,000 és 12,000 közt váltakozik. A cirkálók közül az Oleg 6645, az Aurora 6731, a Szvetlana 3727 tonnás; ezek is mind modern építésű és nagy gyorsaságú hajók. Az Izumrud, a Zemeng, Nahimov, Dimitri Domszkoj és Almas kisebb cirkálók. A Nahimov és a Dimitri Domszkoj régibb építésű hajók és gyorsaságuk sem olyan nagy, mint a többié.

Legujabb hírek szerint a haretéren három nap óta veszes csata foly. Egy távirat azt jelenti, hogy az oroszok támadólag léptek fel és gyorsan előre nyomultak 15–20 kilométer hosszú vonalon. Egy kozák csapat *Kuroki* japán vezér csapatait megkerülte és elkezdett küzdelem fejlődött ki, de a harc eldőlteről még lapunk zártáig hírt nem kaptunk.

Ez a három nap óta szakadatlanul tartó öldöklés még véresebb lesz a liaojangi esatánál, hol ötven ezer ember esett el a két részről. Egyes táviratok valami borzalmasnak írják a most folyó esatát, mely husz kilométer szélességben egyszerre foly közel egy millió ember között. Lapunk zártakor még csak részletek jönnek a nagy küzdelemről, mely eldöntetlenül foly.

Gyerek száj.

— Ejnye, Bandika, miért bámulsz úgy reám?
— Mondd csak néni, de igazán, te is a szép nemhez tartozol?

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS.

 1904 október hó elsején új előfizetést nyitottunk a „FÜGGETLEN UJSÁG“-ra.

Akinek előfizetése szeptember hó 30-án lejárt, azt kérjük, sziveskedjék előfizetését mielőbb megújítani, nehogy a lap szétküldésénél zavarok álljanak be.

Az előfizetési pénzek beküldésére az utalványokat szétküldöttük.

Előfizetési ár : _____

Egész évre 6 korona, félévre 3 korona, negyedévre 1 kor. 50 fillér. .....

A „*Független Ujság*“ eddigi számaiból mindenki meggyőződhetett arról, hogy programmunkat híven betartottuk s oly lapot adunk olvasóink kezébe, mely minden igényt teljesen kielégíthet.

A mi célunk: „*a magyar nemzeti állam kiépítése, a gazdasági megerősödés s különösen pedig a kisemberek érdekeinek megvédése*“. Ezért küzdünk. Ennek megvalósítását tegyék lehetővé t. előfizetőink azzal, hogy mint eddig, ezentul is híven csoportosuljanak a „*Független Ujság*“ kibontott zászlója alá.

Minden egyes t. előfizetőnköt arra kérjük, hogy ne csak saját maga ujtsa meg előfizetését, de iparkodjék lapunkra lehetőleg még legalább egy új előfizetőt szerezni s a „*Független Ujság*“-ot tehetőségéhez képest terjeszteni. Hazafiúi tisztelettel a

„FÜGGETLEN UJSÁG“

szerkesztősége és kiadóhivatala
Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek.)

!!! Kliséket olcsón !!!

A „FÜGGETLEN UJSÁG“-ban megjelent képek lemezeit .. .. (kliséket) olcsón kölcsön adja, esetleg eladja .. ..

a „Független Ujság“ kiadóhivatala.

(Budapest, IX., Üllői-ut 25.)

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, V., Alkotmány-utca 31.

Gabona-osztály.	Vetőmag-osztály.
Erőtakarmány-osztály.	Gazdasági anyag-osztály.
Tenyészállat-osztály.	Borgazdasági osztály.
Gép-osztály.	Biztosítási osztály.
Díjszabási osztály.	

Alaptőke: 528,000 korona. Tartalék: 210,000 korona. Forgalmi visszatérítési alap: 81,409 korona. Tagok száma: 1023.

 Prospektust ingyen és bérmentve küldünk.

Az 1904. évi

Őszi és téli anyag- és géparjegyzékünk

megjelent és kívánatra bérmentve és ingyen küldjük.

Egyéb idény-árjegyzékeink a következők: Tavasz- és őszi magárjegyzék. — Tavasz- anyag és géparjegyzék. — Tavasz- szőlő- és kertmívelési árjegyzék. — Szüreti és borgazdasági árjegyzék. — Aratási és cséplési árjegyzék.

A szövetkezetbe való belépés áldozattal nem jár! Saját érdekünket mozdítjuk azzal elő!

 Nyomtatványokat szívesen küldünk.

• TÖRVÉNYKEZÉS •

„Üdvözet Komáromból!“ Freisinger Mór komáromi könyvkereskedő, lefotografáltatta a komáromi vár monostori erődjét s ezt Divald Károly budapesti műnyomda tulajdonossal sokszorosította s képes levelezőlapokra nyomatta. Mivel pedig büntetőtörvénykönyvünk kihágásnak minősíti azt, ha valaki egy várról tervet vagy vázlatot készít, a hadügyminiszter panaszára a budapesti ügyészség lefoglaltatta a képes levelező lapokat, azután pedig Freisinger és Divald ellen a kihágási törvény 33-ik szakasza alapján vádat emelt. Az esküdtbirósági tárgyaláson Freisinger Mór azzal védekezett, hogy nem tudta, hogy a felvétel a monostori erődöt ábrázolja, annyival is inkább, mert nem ő készítette a fényképet, hanem egy Diósi nevű műkedvelő fotografus, akit azzal bizott meg, hogy Komáromról készítsen felvételeket, de arra nem adott neki utasítást, hogy a várat is lefényképezze.

Divald Károly szintén ártatlannak vallotta magát. Freisinger nyolc felvételt küldött neki, hogy azokról számára képes levelező lapokat készítsen. Nem tudta, hogy ez tiltott felvétel. A védők arra kérték a törvényszéket, hogy eljárást elévülés címen szüntesse meg, mert a vádiratot 1903 szeptemberben adták be s azt 1904 augusztusig hevertették. A bíróság helyt adott a kérelemnek s az esküdtek meghallgatása nélkül a vádlottakat elévülés címen mentette.

A féltékeny kocsis. Házasságot ígért Agg József 21 éves kocsis ez év elején Engelmann Antonia munkásleánynak s két hónap múlva már hozzájuk költözött s addig is, míg a legény megszabadul a katonaságtól, vadházasságban eltek. Mivel pedig Agg szüntelen féltékenykedett s e miatt napirenden volt köztük a civódás, a lány szülei felmondták a barátságot s kitették a lakásból a tiszteletbeli vőszürét, amelyben véletlenül ő maga is benne volt. Május hó 3-án Agg bűnbánólag tért vissza. Könyörgött, hogy vessenek fátyolt a multakra s ő megbecsüli magát, de újra ajtot mutattak neki. Halálos fenyegetőzés között távozott s ezt be is váltotta, mert még az este rálesett volt kedvesére a Mester- és

Haller-utcák sarkán s mikor az Láng János munkástól kísérvé hazatelé tartott, közvetlen közelből előbb a leányra tett két lövést, azután pedig Lángra, végül saját magára lőtte ki kétszer revolverét. A leány és Agg könnyebben sérült meg, míg Láng sértetlen maradt. A budapesti esküdtbiróság szándékos emberölés kísérletének büntette miatt vont felelősségre a szerelem bolondját, aki semmire sem akart visszaemlékezni. A tanúk terhelő vallomásai után a pörbeszédök következtek, amelyek elhangzása után az esküdtek határozathozatalra vonultak vissza. Az esküdtek bűnösnek mondták ki Agg Józsefet a súlyos testisértés vétségében s ezért a törvényszék öt nyolc hónapi fogházra ítélte, melybe a kiállott vizsgálati fogsággal öt hónapot kitöltöttnek vett. Az ítélet jogerős.

Magyarázat.

— Miért visznek a kivégzésekre orvost is?
— Hatha a hóhér egymaga nem boldogul!...

Rovar és husrostos

„Orpington“ melasse baromfi abraktarmány felülmul és pótol — minden más takarmányt

tartalmaz: **melasset** (20% ezukortartalommal), **buzakorpát, tengeri darát, kendermag pogácsát, foszforsavas meszet, rovar és husrostokat.** **Ára 10 korona 50 kilogrammonként.**

Előnyei: **feltűnő gyors hizás, korai tojóképesség, kitűnő husképzés, szaporodó tollasodás, feltétlen sulyszaporulat minden más takarmányozással szemben.**

Erőtakarmánygyár Részvénytársaság Igazgatósága.

Gyárak: Budapest, Hatvan, Totmeyer.

Központi iroda: Budapest, IX., Ullői-ut 117.

(Telefon 51—32.)

• MI UJSÁG? •

A király Gödöllőn. Ő Feisége a király a a jövő szombaton Gödöllőre utazik és több hétig ott marad. A király magyarországi tartózkodását csak egy-két napra fogja megszakítani, amelyet Bécsben fog tölteni.

Thaly Kálmán ünneplése. A Rákóczi-kor koszorus írójának, Thaly Kálmánnak tisztelői a múlt hétfőn adták át azt az emlékérmét, melyet a tavaszi képviselőházi békeszerzés emlékére verettek a kurucz idők történettudósának. Az érem, mely Thaly arc-képét ábrázolja, Teles Ede műve. Az átadásnál Berzeviczy Albert közoktatási miniszter üdvözölte Thalyt, aki átvevén az érmet, meghatott, remegő hangon válaszolt. Az érem fölíratából azt látja, hogy benne a harezok íróját tüntetik ki. Ez végtelenül jól esik neki, mert sirig tartó hálára kötelezték őt barátjai.

Kisiklott tehervonat. Vasárnap este Rákoson kisiklott egy tehervonat mozdonya, mely kilenc kocsit rántott magával. Mind a kilenc kocsis óriási robajjal izzé-porrá tört. A kisiklott mozdony belefuródott a földbe, a gépész és fűtő a kisiklás pillanatában leugrottak a mozdonyról, úgy, hogy csak egy vonat-kisérő sérült meg súlyosan. Az összezuzódott vonat természetesen nagyban akadályozta a vonatok közlekedését.

A nagyváradai sikkasztás. Nagyváradon a közigazgatási bizottságban nagy érdeklődés mellett terjesztették elő a városi pénztári sikkasztás ügyében kiküldött bizottság jelentését, mely elmondja, hogy Szaploneczay számtanácsos miniszteri kiküldött rovan-csolása szerint az elsikkasztott összeg 24,000 kor., melyet Hegedüs Géza főpénztáros és családja megtérített. Hegedüs és Darvassy Sándor ellenőr ellen bűnügyi és fegyelmi vizsgálat indult meg.

Az olasz vasutasok sztrájkja. Mi is megemlékezünk már arról, hogy az olasz vasutasok sztrájkolni készülnek. Az olasz kormány úgy akarja elejét venni a mozgolódásnak, hogy a tartalékosokat behívja; ezenkívül válogatott rendőrséggel látja el az összes vasuti állomásokat.

Letartóztatott pénzhamisítók. A fővárosi rendőrség letartóztatta Jenezky Agoston napszámost, Lieskó Frigyes ácslegényt, akik az Amerikai-uton lévő Friedmann-féle villában, ahol Lieskó házmes-terkedett, egy üresen maradt lakásban pénzhamisító műhelyt rendeztek be. Hamis egykoronásokat gyártottak a műhelyben, ahol a detektívek éppen munkában találták őket. Lefoglaltak egy csomó pénzhamisításhoz való szerszámot és hamis koronásokat. A pénzhamisítókat, akik bevallották, hogy már régebben üzik a hamisítást, de a hamis koronásokat csak most akarták forgalomba hozni, átadták a bíróságnak.

Petőfi emléke. Székesfejérváron emléktáblával fogják megjelölni azt a házat, ahol egykor Petőfi nyomorgott. Az ünneprendező bizottság minap Havranek József polgármester elnöklésével ülést tartott, amelyen részt vett Zichy Jenő gróf is, a város országgyűlési képviselője. Az értekezleten végleg megállapították az ünnepély napját és programját. E szerint az ünnepet november 6-án tartják meg. Az ünnepség első része a városi színházban lesz, ahol az ünnepi beszédet Zalay Mihály főgimnáziumi igazgató tartja. Az emléktáblánál az ünnepi beszédet Havranek József polgármester mondja.

Negyven évig tanító. Vácról írják, hogy a város közönsége lelkes ünneplésben részesítette legöregebb s köztisztelőben álló tanítóját Bartoss Pált, ki negyven esztendeje működik a tanítói pályán. Az ünnepélyen megjelent Tóth József kir. tanácsos, Pestmegye tanfelügyelője, a tanítókörök küldöttsége. Hálaadó istentisztelettel kezdődött az ünnep, majd a leányiskola disztermébe vonult a közönség, hol az iskolaszék ünnepi gyűlést tartott. Bartoss Bucsek István kanonokplébános, iskolaszéki elnök, majd Tóth József tanfelügyelő üdvözölte, ki átadta Berzeviczy Albert kultuszminiszter elismerő, üdvözlő leiratát a jubilánsnak. A város közönsége nevében Korpás Márton h. polgármester szólott, a tanítói kar nevében Jankovits Ernő üdvözölte a jubiláló pályatársat, ki negyven év alatt 2872 gyermeket tanított a magyar nyelvre. Az ajándékok átadása után lakomát rendeztek a jubiláns tanító tiszteletére. Az ünnep a város közgyűlésén folytatódott, a hol Bartoss mint városi képviselőt Zádor János dr. polgármester üdvözölte. Bartoss Pál főtanító nem vonult nyugalomba, hanem folytatja működését.

Agyonvert gyilkos. Szombathelyről jelentik: Huszár Lajos andrásfai legény szeptember havában agyonszúrt egy telekesi legényt s ezért vizsgálat alatt állt. A falubeli fiatalság már régóta lesett rá, hogy boszut álljon rajta s e hó 2-án, bucsu napján, mikor Huszárt meglátták, közrefogták s addig verték a gyilkost, míg az össze nem esett és lepedőben vitték haza, ahol a sok ütés következtében kiszendvedt.

Verekedő tartománygyűlési képviselő. Elfajulása az állapotnak az ami az osztrák tartománygyűlésen történik. Minap Barbó gróf és Taotar képviselők a folyosón az ülésnek hirtelen történt bezárásáról beszélgettek, amikor arra ment Sustersic képviselő, aki miatt az ülést bezárták. Taotar goromba szót kiáltott Sustersic felé, aki megállott s így szólt:

— Ilyen gyerkőcöktől nem fogok megijedni!

Barbó gróf erre így válaszolt:

— Hogy mer velünk erőszakoskodni?

— Minek avatkozik bele ebbe a dologba, hiszen maga nem gróf, hanem tökfilkó!

Erre Barbó nekirohant Sustersicnak és ökolbe szoritott kézzel rá akart csapni, de Lichtenberg és Schwegel képviselők közbevetették magukat és megakadályozták a tettegességet.

A legjobb minőségű háztartási és gazdasági cikkek, hamisítatlan jó italok a legkedvezőbb árakon a fogyasztási szövetkezetek útján szerezhetők meg. A melyik faluban fogyasztási szövetkezetet akarnak létesíteni, a mozgalom kezdeményezői forduljanak utbaigazításért a

„Hangya“, a Magyar Gazdaszövetség Fogyasztási és Ertékesítő Szövetkezetéhez
BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám.

A népiskolai ifjusági könyvtárak. A közoktatási miniszter — mint annak idején jelentettük — rendeletet intézett a tanfelügyelőségekhez és az összes kirendeltségekhez a népiskolai ifjusági könyvtárak szervezése, az azokra megállapított minták s könyvjegyzékek közzététele tárgyában. A jelentések megtételének határideje e hó 15-én jár le, de a tanfelügyelők közül már is megtették többen jelentéseiket. A miniszter most e jelentések alapján fog eljárni.

Megbüntetett állomásfőnök. Amikor Apponyi Albert gróf amerikai útjára kelt, békésvármegyei birtokáról szállt vasutra s a esorvási állomásra igyekezett a Békés-Csabáról induló gyorsvonatra. Mint-hogy azonban a esorvás-esabai vonalon késlekedés történt, a esorvási állomásfőnök táviratozott a esabainak, hogy várják be (ha ötpernyi késéssel megtörténhetik) az Apponyit vivő vonatot. Ez megtörtént s így aztán Apponyi nem maradt le. Most azonban az aradi üzletvezetőség kérdőre vonta a esorvási állomásfőnököt s ennek az lett az eredménye, hogy súlyosabb pénzbüntetésre ítélték.

A szerb király iskolatársai. Péter szerb király még a koronázási ünnepélyek előtt meghívta volt iskolatársait, a st.-cyri katonai iskola volt növendékeit Belgrádba. Bécsből jelentik, hogy ötven francia tiszt érkezett oda, akik onnan Budapestre utaznak. A szerb király volt iskolatársai között több magasabb rangú tiszt és tábornok van. A tisztek két napig lesznek Budapesten és innen Belgrádba utaznak.

Krokodilus a Temesben. Nemrégiben egy állatseregletet mutogattak Lugoson. Egy krokodilus valahogyan elszabadult és a Temesbe jutott. A napokban ráakadtak a teljesen elerőtlenedett exotikus állatra és összekötözve kitérés végett Budapestre küldték Lendl Adolf intézetébe, ahol felboncolták. A hatalmas állat gyomrában kacsa- és ludesontokat találtak.

A kereskedők csalói. Furfangos csaló járja sorra utóbbi időben a fővárosi kereskedéseket. A csaló jobbmódu emberek címére árut rendel, azzal, hogy küldjék el a lakására. A megjelölt házban aztán az illető már várja az árut hozó szolgát. Ilyenkor rendszeren valami zsinóros sapkát tesz a fejére, hogy a szolgát abba a tévedésbe ejtse, hogy urasági inas. Az árut azután átveszi még a kapuban.

— Várjon csak itt a pénzre, mert az asszonyom nem akarja, hogy a férje tudjon a vásárlásról.

A legtöbb esetben sikerül megtévesztenie a szolgát, aki átadja az inasnak hitt embernek az árut. Csak nagysokára tudja meg, hogy hiába vár a pénzre, mert az a ház, amely előtt áll, átjáró ház és a csaló

a másik kapun megszökött az áruval. Hasonló csalásról mintegy hét feljelentés van már a főkapitányságon. A szélhámos többnyire a divatáru üzletet járja sorra és levélben viszi a megrendelést. A csaló középmagas, sovány ember, kis fekete bajusza, fekete haja van. A szakála borotvált. Többnyire zöld vadász kabátot visel, vagy zsinóros sapkát hord. A rendőrség nyomozza.

Háziállataink idei teletetése című füzetben a földmivelésügyi miniszter felhívja a gazdaközönség figyelmét azon módzatokra, amelyek mellett a mai takarmányszük esztendőben a gazda állatjait kitelelheti. A füzet ismerteti mindazon növényi részeket, melyek szükség esetén takarmányul felhasználhatók s azon módokat, amelyek mellett a máskor fel nem használt termékekből is megfelelő takarmányt lehet készíteni. Emellett ismerteti a különféle póttakarmányokat, olajpogácsákat stb. s különféle jó tanácsokkal szolgál arra nézve, hogyan lenne a takarmányhiány folytán állatállományunkat fenyegető veszély elhárítható. E füzetet nagyobb számban megküldték a vármegyei és városi törvényhatóságoknak, a gazdasági egyesületeknek, gazdaköröknek és gazdasági tudósítónak a gazdaközönség közt leendő szétesztés és kitanítás végett. A füzetet, míg a készlet tart, a földmivelésügyi miniszterium kiadóhivatala is bárkinek díjtalanul megküldi, aki ezért egyszerű levelező-lapon a földmivelésügyi miniszterium kiadóhivatalához fordul.

Négylábu.

— No, Pista, nevez meg nekem egy négylábut.
— Igenis, tisztelendő ur. Az asztal.

Élelmi szerek értékesítését eszközlik az előírt % mellett. Felvilágosítást és csomagolási utasítást ingyen nyújt tagok és nem tagoknak.

Azonnali készpénz-
▼ elszámolás. ▼

**MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK ELLÁTÓ
SZÖVETKEZETE**

HATÓSÁGI KÖZVETITŐ
Budapest Székesfőváros Központi Vásárcsarnokában.
SÜRGÖNYCZIM: AURORA—BUDAPEST.

Értékesítésre elfogad: ▼
Husnemüket, füstölt
húst, vadakat, szárnyaso-
kat — élő és leölt állapot-
ban, tojást, vaját, halat,
burgonyát, káposztát, zöld-
ségféléket, gyümölcsöt stb

• GAZDASÁGI DOLGOK •

Almaborkészítés.

A hullott almát legcélszerűbb almaborrá (ciderré) feldolgozva értékesíteni. A „Köztelek” 74. számában Győry István dr., a kertészeti tanintézet tanára, az almabor készítményi módját a következőkben ismerteti:

juk. A második sajtólé — vizezve lévén — gyengébb, vagyis kevesebb cukortartalmu az elsőnél, de azért hozzáelegyítjük és kotyogóval ellátott hordóban melegebb helyiségben kiejesztjük. Ha kiejedt és meg-higgadt, az új bort a seprőjéről lefejtjük és most már egészen megtöltött hordóban hűsebb pincében ászkoljuk. 3—4 hetenként ugyancsak almaborral (amit e célra palackokban tettünk el) feltöltögetjük, hogy ne virágosodjék vagy ne ecetesedjék meg.

A seprőjéről másodsor még lefejthetjük néhány hét múlva, de így is ihatjuk már, mert addig a leg-

Árvizképek. (Árvíz a Vág mentén.)

Az almából a rothadtakat kidobáljuk, (jó lesz az leforrázva a moslékba), az épeket megmossuk, jól összezuzzuk és pedig legcélszerűbben az u. n. cidermalommal. Ilyen cidermalmot a földmivelésügyi miniszter is ad kölcsön az eziránt hozzá folyamodóknak, ha sok almát kívánnak feldolgozni; de Király Alajos gyára (Budapest, VI., Felső-erdősor 6.) is készít ilyet (70—110 korona árban). Ha az almát megzuztuk, kis pihentetés után sajtóba rakjuk és kisajtoljuk.

A sajtólevet, vagyis az almamustot hordóba töltjük, a sajtóból kiszedett törkölyt újra zuzzuk, most már finomabbra, hetenként 15—20 liter vízzel átpermetezzük és 1/2 napi állás után másodsor sajtólé-

izezebb, amíg friss, vagyis amíg az erjedéskor benne feloldott szénsavtartalmát el nem veszítette. Eppen ezért nem kell többször fejteni. Több évi eltartásra az almabor kevésbé alkalmas, legfeljebb csak a magas szesztartalmu, amelyet azonban hullott almából csupán a must megfelelő cukrozásával kaphatnánk, ami azonban, tekintve a cukor magas árát, nem volna gazdaságos.

Ne is törekedjünk magas szesztartalmu almabor készítésére, mert ezt viszonyaink közt nem ajánlhatjuk; ellenben igyekezzünk a néppel ezt a könnyű, de kellemes ízű és a nyári melegben üdítő hatásu, egészséges italt megismertetni, ami ha bőven rendelkezésre áll, helyenként legalább gátat szabhat a mind-

Az erdő szépe.

jobban elharapódzó pálinkaivásnak, ami pedig — ha lassan is, de biztosan — pusztítja, öli az egészséget és ami még nagyobb baj: az erkölcsöket. Ennek meggátlását ezuton is megkísérteni, ime az idén, amidőn mindenfelé temérdek a hullott alma, a legjobb alkalom van.

Kérdés most már, hol és hogyan értékesítsük az almabort? Magyarországon nem ösmerik és így nem is keresik. Készpénzért ezidőszerint csak a külföldön értékesíthető és a külföldön a „Gazdák Vásáresarnok Ellátó Szövetkezete“ közvetíti, mely az idén maga is készít almabort. A legegyszerűbb azonban a családban és mezőmunkások körében fogyasztani azt. Szesztartalma persze nem ér föl a szőlőborral, de ahol sok alma terem, ott rendszerint kevés a szőlő. Es mert az almabor igen kellemes üdítőital, a munkások csakhamar rászoknak és ha megszerették, keresni is fogják azt. A házilagos fogyasztás révén lehet tehát az almabornak itthon is keresletet biztosítani és mert a gyümölcstermesztés folytonos terjedése folytán hasonló almabőség máskor is bekövetkezhetik, kívánatos, hogy az almát nagyban termesztő birtokosok és községek az ideai év veszendő termését felhasználják az almabor népszerűsítésére és ezzel a jövőbeli termékek biztosabb értékesítésének fejlesztésére.

Alományagok.

Az idén kevés a takarmány és így sokhelyt a szalmát is takarmánynak kell felhasználni. Es nemcsak éppen az idén, előfordul ez más években is. A szalma mindenesetre a legolcsóbb szénapótló takarmány és nem is rossz, ha akár füllesztés, akár melasszéval keverés útján izletessé és könnyen emészthetővé bírjuk azt tenni. Ilyenkor aztán a szalmát más alományagokkal kell pótolni. Ilyenek a tőzeg, a fagyapot, a falevél, a fűrészpor és esetleg maga a tiszta föld és homok.

A legolcsóbb alományag, amihez mindenki könnyen hozzájuthat, a tiszta föld és a homok.

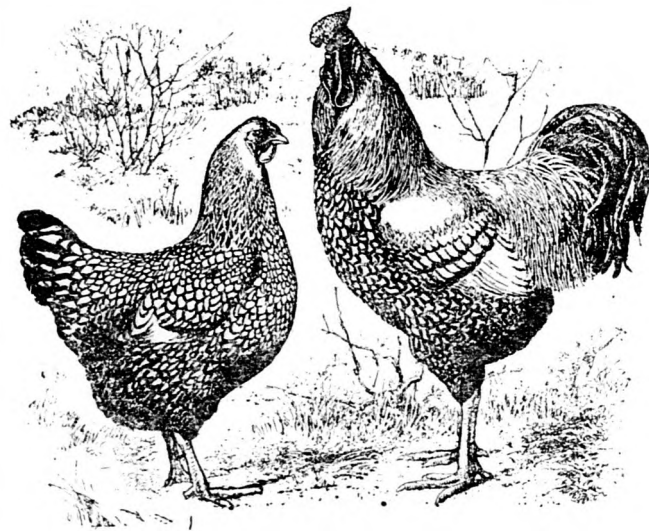
Németországban vannak tehenistállók, melyekben mindig csak földdel aljaznak; de ugyanitt úgy építik az istállót, hogy a tehenek rövid álláshelyet kapnak s hogy mély hügycsatorna vonul el mögöttük, mert akkor főleg csak a hügycsatornába rakhatják le szilárd s hig ürülekeiket. Ezen istállókban nincsenek az álláshelyek kikövezve, hanem mintegy 20 cm. mély televényes földréteg pótolja a burkolatot, mely évente csak egyszer lesz teljesen megújítva, míg évközben legfeljebb, hogy kiegyengetik azt s néha kevés friss földet hintenek reá. Ez az aljázás persze nem mintaszerű, de szükség törvényt bont. Miután a mi istállóink hosszú álláshelylyel és sekély hügycsatornával bírnak, azt ajánljuk még, hogy aki földdel vagy homokkal fog aljazni, vagy aki takarékosan akar az alomszalmával bánni, az hordassa meg a marhák álláshelyét jó vastagon földdel és homokkal, mert különben a marhák térde feltörik a kövezeten, erre vékonyan hintessen szalmát és gondoskodják arról, hogy a eselédek folyton tisztán tartsák az álláshelyeket s ne tőrjék meg rajtuk a ganajt és hügycsatornákat. Így sok szalmát meg lehet spórolni, a ganaj sem vész kárba és a megszorult gazda jól értékesítheti takarmánynak, a különben felalmozandó szalmát.

A tőzeg- és levélalmozásról majd egy más alkalommal írunk.

Ezüst viandot tyuk.

A viandot tyuk egyike a legszebb tyukfajtáknak, mely egyuttal gyorsan fejlődő és bő tojó, úgy, hogy mint disz- és haszonbaromfi egyaránt különös figyelmet érdemel. Tényleg tenyésztése, különösen Németországban, gyorsan terjed és aki könnyű szerrel hozzájuthat e fajtához, annak érdemes azt tovább tenyésztenie. Amiből persze nem következik, hogy idegenből hozassuk méregdrága áron tojásait, mert hazoneélra vannak a viandotnál jobb tyukfajták is.

Miként az alábbi ábra mutatja, a viandot tyuk jellegző tulajdonsága a világos alapszinű szárnytollak szegélyén mutatkozó fényes fekete sáv, mely minden egyes toll rajzát gyönyörűen előtünteti és amely sáv többé-kevésbé a test többi tollait is szegélyezi. Eredetileg a viandotok csak ezüst-fehér alapszínben fordultak elő, amely alapszínben a fényes fekete sáv-

Ezüst viandot tyuk.

szegély gyönyörűen festett. Ma azonban fehér és sötétebb színárnyalatokat is tenyésztenek, amelyek közt igen szép és elterjedt az arany viandot.

Almakocsonya-készítés.

Finom eledel, amit hullott almából is lehet készíteni. A hullott almát 4—8 részre hasogatják, a hibás részt kivágják belőle, az ép részt vízben átmoszák, lapos főzőedénybe rakják és annyi vizet töltenek reá, amennyi ellepi; tűz fölé állítják, hogy lassacskán főjjon. Fővés közben nem keverik. Ha puhára főtt de szét nem esett, szitára töltik, a lecsurgó fővő vizet magánosan lapos főzőedénybe teszik és $\frac{1}{3}$ -résznyi cukorral csendesesen főzik, főzés közben a keletkező habot szorgosan leszedve róla. Addig kell befőzni a cukrozott levét, míg szép sárga-piros színt öltött és gyöngyözve kezd forni, a belemártott kanálról hosszúra nyuló cseppekben csorog le és hideg tányérra csöppentve, 1—2 perc alatt kocsonyává áll össze. Tovább főzni nem szabad, mert a cukor elégne benne (karamelesedik, sőt megkese-redik) és készítményünk sötétbarna lenne. Ekkor kis poharakba kell beletölteni, melyekben a kihülés után rezgő állományu kocsonyává mered meg. Ezt

csak átszurkált papirossal kell befedni s így évekig penészedés nélkül eltart. Igen finom pótlék ez sült tészták mellé az asztalra adva.

A kocsonyakészítéskor a szűrő szitán maradt puhára főtt almát át kell a szitán törni, tetszés szerint megcukrozni: $\frac{1}{5}$ — $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{3}$ vagy még több cukorral és keverés közben lekvárrá, vagyis jó magyarán: izzé besűríteni. Ezt az izt lehet egész vastagra is főzni és azon forrón papirossal letakart tepsibe kitenni, ebből a kihülés után (másnap) vagy a megszikadás után (pár nap múlva) kiborítani, a papirost lehuzni róla, ezen az oldalán is megsikkasztani és végül táblácskáká összemételni. Ez az u. n. almásajt, amely magában is jóízű esemege, de kevés vagy több vízzel széjjelfőzve: izzé (lekvárrá) vagy almakásává is átalakítható.

Végrehajtás.

A.: Hallja, szomszéd ur, miért esenget be ebbe a házba, hisz nem itt lakik?

B.: Az igaz, de az itteni házmester régóta adósom. Nem tudom rajta behajtani, hát legalább ledolgoztatom vele.

Müértés.

Etel: Miért oly szörnyen drága ez a kép? Mi drágítja annyira?

Festő: A festő neve, kérem.

Etel: Hát törölje ki azt a nevet.

Gyanu.

A.: Ma egyszerre három nyulat lőttem.

B.: Ugy látszik, nagyban olesóbb.

„AGRARIA“

magyar gépforgalmi részvény-társaság
a szab. osztr.-magy. államvasut-társaság
resiczai mezőgazdasági gépgyárának
vezérügynöksége

Mezőgazdák különös figyelmébe!
EGYETEMES ACZÉLEKÉK.

Tiszta aczélanyag
saját hámorainkból.

Eltörhetetlen tégelyaczél-ekéfej.
Pánczélaczél-kormánylemezek.
Magasított aczél-ekéfej.
Porvédő kerekek.
Aczél gerendely.

Csak kitámasztott nyeregkerettel bíró
taligát szállítunk.

Ekegyártás terén legelső rangú
magyar gyártmány fe-
lülmulja még a legneve-
zetesebb idegen gyártmányokat is.

Kérjünk árjegyzéket, mivel ez az összes
talajmivelőgépeket terjedelmesen ismerteti és egy-
általán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes,
szakszerű és minden gazdának értékes felvilágo-
sításokat nyújt és díjmentesen küldetik.

Rövidített levélcím:
„AGRARIA“ Budapest, V., Váci-ut 2.
Sürgőnyezim: „AGRARIA“ Budapest.

• MULATTATÓ •

Dal az imádságról.

Nem az az imádság
Amit annak hívnak,
Amit az iskolás könyvek
Lapjain tanítanak.

Nem az az imádság
Amit így neveznek,
Mikor sok-sok ájtatos szót
Olvására szednek.

Óh más az imádság,
Lélek az és élet...
Nem kedveli Isten a sok
Hasztalan beszédet!

— Ha igazsággal jársz
Teljes életedbe,
S becsületes munkássággal
Töltöd a helyed be,

Ha az elhagyotthoz
Hajlasz a sziveddel,
S könnyes képét főliszáritod
Édes szeretettel,

Ha minden emberben
Csak az embert nézed,
S bármilyen koldus megérzi
A testvériséged,

Ha nem gyűlölködtél
Csak megbocsátottál:
— Föl van írva az Istennél
Hogy jól imádkoztál!

Szabolcska Mihály.

A Toppancs Gyurka élethistóriája.

— Góbé történet. —

1. Toppancs Gyurka az özvegyek és árvák gyámolítója.

Darkó bátyám vala a falu legmódosabb embere. De amilyen nagy vala a módja, olyan kevés vala a gyermeke. Össze-vissza idestova egy leánya volt a nagygazdának, pedig nálunk még a legszegényebb zsellérnek is jut tizenkettő. Hogy ilyen furesán állott a dolog, hát Darkó bátyám az egyedüli módos leánynak valami papféle, jegyzőféle embert keresett. Szép hozomány várt a leányára, biz a még egy kálomista püspöknek is bevált volna falusi számítás szerint.

Aztán mégis az történt, hogy a Darkó bátyám gazdag leányát egy eszmadia, Uram bocsásd meg! egy eszmadia-legény környékezte.

Dejsze közéjek esapott volna Darkó bátyám, akár a száraz istennyila, de már akkor késő volt. Már a kártyavető cigányné megjósolta a tartós boldogságot Darkó Birikének, meg a csinos eszmadia-legénynek. A jövődő titkaiba belelátó cigányné mondotta, hát el is hitték az ifjak, de meg is tették. Darkó bátyám tehetett, amit éppen akart, azért egymásé lettek.

De hát tett is Darkó bátyám, amit csak tehetett. Mikor pedig semmi sem használt, hát kitagadta minden vagyonából az édes gyermekét, a kedves kis Birikéjét. Még ebből sem lett olyan nagy baj, mint Darkó bátyám képzelte. Az a eszmadia mégis feleségül vette Darkó Birit. Aztán éltek boldogan. A gólya is

fölment a padlásra és a buzás hombírból két zsákkal, a kukoricásból hárommal elemelt. Mindezt ugytette az öreg, mintha egy jó angyal parancsolná.

A zsákokból persze a lakásán kivett, de ezt már nem a jó angyal sugta. Csupán azért vett ki, mert a molnár sem örül vámolás nélkül. Toppanes Gyurka is megvette a szállítási vámot.

Másnap Darkó Biri nagyot bámult, mikor a pompás zsák buzát és kukoricát látta és szentül azt hitte, hogy az édes apja nem akarja az emberek előtt a gögjét megtörni, de éjszaka mégis segíti az édes gyermekét.

A következő éjjelen még hatásosabban működött Toppanes Gyurka. Szalonnát is talált a Darkó bátyám padlásán a füstölőben. A frissen töltött kolbászból is leakasztott, de a kolbász-télékhez főzelékről is gondoskodott. Bőven akadt a gazdag Darkó pad-

Árvizképek. (Árviz az ó-budai gátnál.)

eljárt minden esztendőben a házhoz. Három évre, három szép gyereket hozott. De a fiatal eszmadia szépen keresett. Urasan megéltek, bár nem takarítottak meg semmit.

Hanem egyszer a tekintetes gutának méltóztatott megsuppantani a fiatal eszmediát és Darkó Birike özvegyen maradt három gyermekével. Beütött a baj. Jött a nyomor. Az éhség. Három kis gyerek sok egy szegény özvegynek. Darkó Biriék még éheztek is, mert a nagygazdag Darkó bátyám hallani sem akart leányáról és annak három gyermekéről.

Sokat beszéltek a falunkban a szegény Darkó Biri sorsáról, éhezéséről, nyomorgásáról. Pedig valójában csak addig éheztek, amíg Toppanes Gyurka is meghallotta az esetet. Egy hűvös őszi este volt. Szakadt a hideg, jeges eső. Fújt az északi fagyos szél. Még a jó kutyát sem kergeti ki ilyenkor a gazda. De Toppanes Gyurka nem vala jó kutya, hát elhagyta a meleg szobát. Vitte a lelke az öreg góbét.

Elment a Darkó bátyám portájára. Pálinkás kenyérral lerészegítette mind a három kutyát. Aztán

lásán borsó, lenese, bab, aszalt alma, aszalt szilva, köleskása és más jó. Ezekből mind elemelt azon az éjjelen, mert hogy a kutyákat újra lerészegítette, hát nem akarta semmiségért a drága spirituszt elvesztegetni. Sokat dolgozott. A kutyák pedig részegen heverték azalatt. Nehéz volna összeírni, mi minden elveszett a Darkó bátyám portájáról azon az őszen és télen. Tojástól kezdve a hizott libáig, minden került Darkó Birikének. Végre az öreg Darkó rájött a sokféle kárra, tolvajlásra és följelentette a rendszeres lopást.

Igy került Toppanes Gyurka a tekintetes járásbíró ur elé. Nem először, de — nem is utoljára. A bíró ur már ismerte Gyurka bát. Szépen vallatta, miként a kezes bárányt és Gyurka bá vallott, miként a kezes bárány.

— Tekintetes bíró ur! Én semmit sem tagadok, mindent bevallok, de tessék Darkó uramat idevezettetni, hogy a szemébe mondjam.

— A vallomást nem szükség a vádló előtt tenni.

— De en csak ugy tudok igazat mondani, — beszélt Toppanes Gyurka.

A járásbíró ur már ismerte Gyurka bá furfangos szokásait, tehát az igazság érdekébe behívta Darkó bátyámat. És ekkor elkezdette Toppanes Gyurka a vallomást:

— En, Toppanes Gyurka az igazság barátja és az özvegyek és árvák gyámolítója elkövettem a következő megszívlelni való jótéteményeket.

— Kérem a kérdésekre feleljen — szólt a bíró.

— En ugy nem tudok vallani, — mondá Toppanes.

— Jól van tehát, — szólt a bíró, — folytassa a maga módja szerint.

— En Toppanes Gyurka az igazság barátja és az özvegyek gyámolítója elkövettem a következő megszívlelni való jótéteményeket:

A Darkó uram kitagadott, éhező leányának, hogy három kis gyermekével éhen ne vesszen, szállítottam éjszaka az ő gazdag édesapjától két darab fél szalonnát, hat darab szép füstölt sonkát, kolbászt, májast, vérest amennyit vihettek. Lencsét, borsót, babot, amennyi szükséges volt. A búzából négy zsákkal kukoricából is annyit. Kaesát csupán négyet birtam elvinni, de a hizott libákból hatot suvasztottam oda. A többi apróság szóra sem érdemes, ha már az ember jót cselekszik, hát minden fillérárát nem számít fel. En pedig Isten és ember előtt jót tevék, mert az éhhaláltól négy lélekszámot megmentettem a faluban...

— Hová helyezte a lopott holmikat? — kérdi a járásbíró ur szigorú hangon.

— Ezt a kérdést én az özvegyek és árvák gyámolítója, hát nem értem tens járásbíró ur.

A járásbíró belátta, hogy Toppanes Gyurkával nem lehet, csak úgy, hivatalosan bánni, mert akkor ítéletnapig sem lesz vége az ügynek, sőt még azt is letagadja, amit mondott. Tehát a góbé szájaize szerint kérdezte tovább.

— Azt kérdezem kentől Toppanes Gyurka, hogy a jótékony célra szánt holmikat hova vitte?

— A Darkó Biri házába. A libát a kamrába, a gabnaféléket a padlásra. Hiszen tudom én azt, hogy minek hol a helye!...

— Az igen szép, — szólt a járásbíró, — de érintetlenül vitte-e át azokat oda.

— Már megest nem értem! — mondja Toppanes.

A járásbíró ismét világosabb kifejezéssel kérdezte.

— Nem vett-e abból a jótékony célra szánt holmiból a saját szükségletére?

Toppanes Gyurka erre hátra szegte a nyakát. A járásbíró ur azt hitte, hogy tagadni fog Toppanes, de csalódott. A vén góbé őszintén beszélt.

— Kérem szeretettel, még a Krisztus koporsóját sem őrizték ingyen. Hát a gazdag Darkó leányát miért mentettem volna meg az éhhaláltól ingyen, ha már a kezembe került a sok mindenféle földi jó.

— Tehát elvett azokból?

— A legesekélyebb személyi illetményt levontam.

— És mennyi volt a csekély illetmény?

— Szót sem érdemel a nagy jótétemény mellett. Harmadára dolgoztam, akár a kukoricabérlők a részes földön. De ezzel szembe a jótétemény, a Darkó Biri és három árva gyermek életmentése!...

Azután még az öreg Darkót, a gazdag Darkót is szidta Toppanes Gyurka, mint lelketlen szülőt. Aztán szépen elbucszott, mint aki dolgát a legjobban végezte és haza akart menni. Csak hogy nem azért törvény a törvény, hogy ne büntessen. Gyurka bát is elítélték valami két hétre.

De már ezt sohasem hitte volna el a vén góbé,

ha nem vele történik. Mikor aztán kikerült a dutyiból, hát mindenkinek elpanaszolta:

— Már megint szenvedék tiszta ártatlanul! Mert nincs igazság a földhátán sehol, ahol csak ember lakik. Elitéli a törvény a jóttevőt, az özvegyek és árvák gyámolítóját.

A faluban mindenki a Toppanes Gyurka igazsága mellett volt, még én is. Csupán a törvény csipeszkedett bele a jótéteménybe, mert még jót sem lehet tenni a törvény miatt. No, ilyen a törvény!

(Lesz még a históriából.)

Képeinkhez

Az erdő szépe. A tisztartó ur kis Katicája legszívesebben jár kinn az erdő szélén. Oda kíséri a Sajó vizsá a kis Katicát és vigyáz rá a kutya. Ezért a szokásáért elnevezték a tisztartó ur leányát „erdő szépe”-nek. De valóban szép kis leány is Katica és a mi a szépségénél is többet ér, az a szorgalma. Mert munka nélkül még csak sétálni sem megy. Most is szépen kötöget, bizonyosan az édes anyja névnapjára készül valami meglepetés.

Árvizképek. (I. Árviz az ó-budai gátnál. II. Árviz a Vág mentén.) Ha nincs eső az is baj, ha sok eső hull alá az is baj, mert az első szárazságot okoz, a második pedig árvizveszedelmet. Az ősön ismét lesz árviz miatt bajunk. Máris dagadnak a folyók. Képeinken bemutatunk a tavaszi veszedelmes árvizekből két helyet. Az ó-budai gátnál és a Vág folyó mentéről való a két kép. Isten őrizzen meg, hogy ezekhez hasonló veszedelem fenyegeessen a most nap-nap után szakadó zivatarok miatt, mert a szenvedés elég volt az aszálytól, egy árvizes veszedelem teljes nyomorba sodorna.

Szórejtvény.

Csak két betűm vagyon
De sokat jelentek,
Mert mikor ideje,
Befedem a földet.

Hogyha két betűmet
Ejted fölcsereelve:
A vágyódásod lesz
Ezzel kifejezve.

A megfejtéseket legcélszerűbb levelező-lapon beküldeni.

Megfejtési határidő 1904. október hó 23.

A Független Ujság 40. számában közölt talány megfejtése:

»Magyarok Amerikában.«

Helyesen fejtették meg: Joó Mariska, Renner Ida, Beke Piroksa, Schwarz Malvin, Siposné Nagy Mari, Soltész Istvánné, Nagy Albert, Vas Péter ifj., Szabó Elek, Györi Dávid, Abroncos Márton, Szekeres József felső, Demián József, Kele István ifj., Csordás Máté, Ambrus István id., Varró András, Póki András, Nagy B. János, Abonyi kath. munkásegylet.

A sorshuzásnál Vas Péter ifj. (Gyöngyös-pusztá) neve jött ki, akinek egy szép regénykötetet küldöttünk.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Minden olvasó terjeszsze a „Független Ujság”-ot. Egy levelező lapon küldje be azon ismerősei címét, akik lapot akarnak járattni, hogy mutatónyiszámot küldjön a kiadóhivatal. Mert nem elég a jót ismerni, hanem azt terjeszteni is felebaráti kötelességünk. A „Független Ujság” olvasói egy kedves családi kört képeznek, szellemileg találkoznak, azért ezt a kedves kört tiszteljük, tagjait szaporítsuk.

F. A. Ürmös. A vers igen hosszú. Aztán nem is értünk egyet a tárgyával. Az arató gép nem okoz kíváncsi dörögést, sőt ellenkezőleg Amerikába hamarabb volt és több gép van ma is mint nálunk. A baj csak abban rejlik, hogy népiün nem összetartó, de szüntelen marakodik, perlekedik, a drága időt fecséreli, mindent a szájába vár

és legfőbbképpen az a baj, hogy csupa politikát olvas. Abból pedig meg nem élhet. A gazdasági haladásra nem törekszik. Bezzeg más életet kezd odaki Amerikába! Ötször annyit dolgozik, küzködik éjjel-nappal. Nem szégyel semmiféle munkát, amit itthon a cigányok végeznek, azt ő is elvégzi szívesen. Tehát mért vándorol ki? Azért hogy élni tanuljon, mert élehetetlen. Csak tekintszen szét a falujában, én ismerem a helységet. A gyümölcs hulladék a fák alatt rothad, pedig az értékesíthető, a trágyalé az utcára foly, pedig az drága anyag, a pálinkázás szakadatlanul foly, így van ez az én szülőfalumban, a szomszéd községben is. Hát így megélni nem lehet. Bár husz év előtt mentek volna azok Amerikába becsületes munkálkodást tanulni. A mi lapunkat is sokan felhagyták, mert nem esinálunk politikát, nem szidjuk ma ezt, holnap azt. De jönnek helyükbe okosabban gondolkozó elemek. A szövetkezés, a haladás után vágyó egészséges gondolkozású emberek, akik igazán fundamentumai a magyar nemzetnek. Akik az összetartást, az együtt működés által erősítik nemzeti alapunkat. Ezek az emberek a mi embereink. Nem perelnek, csak ha éppen el nem kerülhetik. Szövetkezéseket alakítanak, a gazdaságot ujszerűleg kezelik. Gépeket vesznek összeállva többen. No hát ezek a nagy Magyarország alaptevői. Azok akik szakadatlanul a hibát másban keresik és kivándorolnak, azok az amerikai szokások által át kell változzanak és ismét emberek lesznek, hát had menjenek. A visszatartás óriási veszély lenne. Emlékezzék vissza Antal bátyám, a dohányt eltöltötték és mint a villám, úgy elterjedt, mert az emberek memyei manának hitték, ellenben a hasznos burgonyát ugyan akkor a kormány elrendelte, hogy ültessék, de az évszázadokig sem terjedt volna el, ha egy éhínség rá nem szorítja a népet a burgonya természetére. Éppen így járnánk a kivándorlás eltöltésével is. Minden ember azt hinné, hogy azért tiltják el, mert egy kész aranybánya várja odakin Amerikába és átszökne a félország. Az aztán még nagyobb baj lenne a mainál. Most jönnek-mennek szabadon. Aki sokat utazik, sokat tanul és a magyarokra is ragad valami odakinn. Ha minden tizedik visszajön és élelmességével jó példát mutat a mi élehetetlen népünknek, már az is jó. Bocssáson meg bátyám, hogy ilyen sokat irok, de arra való ez az ujság, hogy a közös érdeket szolgálja, és pedig igen is közös, mindnyájunk érdeke. Egy pár jó talányt szívesen vennénk. Üdvözet. — **Lakatos András.** A fellebbezéssel bizony elkésett András bátyám. A levélírás napján lejárt a 15 napi határidő, tehát mire mi kezünkbe kaptuk a levelét, már táviraton sem értesíthettük, mert azelőtt való nap lejárt a terminus. A két új előfizetőt köszönjük. — **Csorba Istvánné.** Az ideai zöldség az aszály miatt mindenféle szenvedett. Ugy tapasztaljuk, hogy az erősebb ecetbe elrakott holmi tartós, de aki takarékoskodott az ecettel, hát bizony elromlott ugorkája, paprikája és minden bevagyított zöldsége. Azon már nem segíthet. A rézdarab nem ajánlatos, azért mert ártalmas és nincs javító hatása se. A küldött címekre mutatónyiszámot küldöttünk és a legjobb eredményt várjuk. Üdvözet. — **B. I.** A fogadást

elvesztette, mert a beküldött alma nem páris, hanem ugyan jó fajta batul. No, de nem baj, legalább ezt is tudja. — **5643.** Mi nem ajánlhatunk mást, minthogy rendelje meg Sporzon Pál tanártól (Debrecen, gazd. tanintézet) „A kisgazda gépeiről“ szóló könyvet. Ára 1 kor. Ebből miudent megtud. — **Juhász Mariska.** Szép eredmény! Egy hét alatt két új előfizetőt szerzett, amely nemes buzgalomért ezuton is köszönetet mondunk. — **Előfizettek** az elmúlt héten: *Bakó Lajos, Szilvágyi Gábor, Barkóczy Péter, Juhász István, Pila Nagy Imre, Végh János, Katona József, Poremba Agoston, Stedl István, Barthos Lázár, Besenyi Istvánné, Császár Ferenc, ifj. Dezső József, Fazekas József, Hagyó József, Kanyó Mihály, Kiss Fábán, Kismándor István, Lakatos István, Márián József, Megyes István, Mészáros István, Szőke István, Zathureczky Tamás, Polgári Olvasókör G., ifj. Jéltty Ádám, id. Fülöp János, Novák György, Szász Ferenc, Kelemen Sándor, Czupy Lajos, Kovács István, Maza József, Szakali Antal, Fekete János, Gazdasági Egyesület M. Rogács Sándor, Nagy János, Galó János, Bellabás János, Polgári Olvasókör M. P., Rónay Albert, Duzancsik József, Holczer Mátyás, Farkas Imre, Szüts János, Török György, Mezei Pál.*

Élelmi cikkek nagybani árai a központi vásárcsarnokban.

Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó szövetkezete jelentése
1904. október 13.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Husneműek: marhahus 80—110 K., vidéki borjúhús 0·80—1·0 K., sertéshus 104—110 K., szalonna füstölt 140—152 K., szalonna, olvasztani való 136—140 K., hárj 144—148 K., sertézsír 136—142 K. — **Füstölthús:** (vidéki) kg.-ja 1·60—1·80 K., hazai sonka 1·80—2·0 K.

Baromfifélék: élő tyúk 2·40—2·80 K., rántani való csirke 1·10—1·20 K., sütni való csirke 1·40—2·30 K., kacsa, hizott 4·20—4·60 K., lud, hizott 9·—14·—K., pulyka, hizott ———— K., páronkint. Vágott hizott liba 1·—1·10 K., vágott hizott kappan, kacsa és pulyka 1·20—1·40 K. kg.-ként.

Tojás: bacska 80—84 K., erdélyi apróbb áru 76—80 K. ládánként. (1440 drb.) Apadt ——— K., meszes: ——— K.

Zöldségfélék: Burgonya (vagonáru) sárga 8·—10 K., rózsá I. 7·—8·—K., 100 mm.-ként. Hagyma 50 kg.-os zsákokban zsákkal együtt ——— mm.-ként.

Teavaj: (centrifugál) 1·75—2·—K., főzővaj 1·30—1·60 K. kg.-ként. Tehénturó kg.-ja 10—12 fillér.

Budapesti piaci árak.

Gabona. (Árak métermázsánként értendőek.) *Buza* 20·40—21·40 K. *Rosa* 14·60 K-tól 14·90 K-ig. *Árpa* 15·80 K-tól 15·25 K-ig, jobb minőségű 15·30 K-tól 15·35 K-ig. *Zab* 13·80—14·15 K. *Tengeri* 14·65 K. **Liszi ára** 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	33·80	33·20	32·40	31·80	31·—	30·20	29·40	28·60	23·60

Takarmányvásár. Réti széna 6·—10·— fillér, mubar 9·—9·20 fillér, zsupszalma 3·80—4·50 fillér, alomszalma 3·—3·— fillér.

A „FÜGGETLEN UJSÁG“ szerkesztésére felügyel:
RUBINEK GYULA, országgyűlési képviselő,
a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára.

5 forintért

szétküldünk utánvétellel 3 méter (egy férföltönyre elegendő) fekete, sötét-

kék, barna vagy szürke **őszi gyapjuszövet**-maradékot

Országos Posztó kiviteli Áruház BUDAPEST, VII., Rottenbiller-u. 5.

Sürgönyozim : Consum, Budapest. Telefon : 25—02.

Magyar Élelmiszer-Szállító Részvény-Társaság

Budapest, V., Nagy-Korona-utca 17. sz.

ÜZLETÁGAK: =====

Szállítási osztály: baromfi-, tojás-, vad-, vaj-, gyümölcs- és főzeléküldemények után, ha a társaság neve alatt kerülnek feladásra jelentékeny szállítási kedvezményeket folyósít. A szállítmányozásra vonatkozó mindennemű kérdésekben (fuvardíjak, utirányok stb.) készséggel nyújt felvilágosítást.

Kiviteli osztály: A társaság berlini fiókja mindenféle élelmi cikkek bizományi értékesítését elvállalja. Az árakra előlegeket is folyósít.

Sertésbizományi osztály: A ferencvárosi sertésvásáron elvállalja hizott sertések bizományi értékesítését.

— Közelebbi értesítéseket a társaság igazgatósága ad. —

A ZALATNAI kénkovand-ipar r.-t.
Brassói kénsav- és műtrágyagyára ajánlja legjobb minőségű mindennemű

Műtrágyáit

a t. cz. gazdaközönség becses figyelmébe. Ajánlatokkal készséggel szolgál a Központi Iroda, Budapest, IV., Mária Valéria-utca 7.

ÚRL REZSŐ
sertésbizományos
— Budapest —
Bévkocsis-utca 12.

Sertéseket
sovány és hizott állapotban és legmagasabb napi áron értékesít.

Gazdák Biztosító Szövetkezete
BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám, II. em.

Alakult 1900.

Biztosítéki alap:

Kormány hozzájárulásával	400,000.— kor.
Alapítványok	1.270,000.— kor.
Tartalékok	255,200.03 kor.
Összesen	1.925,200.03 kor.

1901. évi fölösleg..... 90,349.— kor.
1902. évi fölösleg..... 59,782.26 kor.
1903. évi fölösleg..... 109,531.73 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak az ember életére, különféle médeozatok szerint.

Az üzlet-eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfelelősegtől úgy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartalékokba helyeztetett.

Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomtatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál **az igazgatóság.**

Egyvasu egytetemes ekék
Két és több barázdás ekék

Minden részükben elsőrendű acélananyagból a leg-tökéletesebb szerkezettel

Tégelyacél-fejekkel, melyek eltörhetetlenségeért szavatosságot vállalok. Különösen tartósnak bizonyult, háromréteges (compound) páncél acél-lemez kormánylapokkal, melyekre a legragadósabb föld sem tapad. Gondosan edzett, feltűnően hosszú ideig eltartó szántóvasakkal. — **Figyelemre méltó újdonság: Bächer „D“-jegyű javított szerkezetű eketaligája teljesen pormentesen csukott agyakkal önműködő kenőszelenczével; közönséges eketaligák ellenében ötszörös tartósságot biztosítanak. Különlegességek rétművelő-eszközökben. Boronák, kapáló- és töltögetőgépek, porhanyítók, rögtörők.**

Árjegyzéket készséggel küldök.

BÄCHER RUDOLF kizárólagos ekegyára
Magyarországi vezérképviselő **Szücs Zsigmond Budapest, VI., Nagymező-u. 68.**

Czokorrépa-, kukorica- és burgonyamivelésre szolgáló **kézi- és fogatos kapáló és töltögető eszközök,**
amerikai **ACZÉLGEREBLYÉK Hollingsworth-LÓGEREBLYÉK** elismert gondos kivitelben kaphatók:

ALAKULT 1856

KÜHNE E. hazánk legrégebbi mezőgazdasági gépgyárában **MOSONBAN**

Főraktár: **BUDAPEST, VI., Váci-körút 57/a.**

Szintúgy **fűkaszalógépek, kézi- és járgány-cséplőgépek, gabonatisztító- és osztályozó-rosták, konkolyválasztógépek, bevált hirneves „MOSONI DRILL“ tolókeresek sorvetőgépek stb.**

1904. évi forgalom : 22,000 bál.

Felhívjuk a t. c. gazdaközönség figyelmét
a budapesti

gyapju-aukeziókra

melyek minden évben július és szeptember hónapokban tartatnak meg.

Az aukeziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest Dunaparti teherpályaudvar“ címzett gyapju-küldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásbnn részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

HELLER M. S TÁRSA
GYAPJUÁRVERÉSI VÁLLALAT
Budapest, V. ker., Erzsébet-ter 13. szám.

HIRDETÉSEK
FELVÉTELNEK
A KIADÓHIVATALBAN
BUDAPEST, ÜLLOI-UT 25.

Alfa-Separator
Részv.-Társaság

BUDAPESTEN
VI., ker., LOMB-UTCZA II. szám.

Tejgazdasági gépgyár

Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.

Tejszövetkezetek és telepek berendezése.

Árjegyzékek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Alfa Laval Separatoraival eddig több mint 500 első díjat nyertek. — Évi gyártás körülbelül 45000 darab.

Párisi világiállítás „Grand Prix“ 1900.

KWIZDA-féle RESTITUTIONSFLUID
cs. és kir. szabaálmazott mosóvíz lovak számára.

1 üveg ára K 2.80.

Negyven év óta van használatban az udvari istállóban s a legnagyobb katonai és polgári istállóban is lovak izmai erősítésére, fásztó menetek előtt és után fizamodásoknál és az izmok merevedésénél stb. a lovat a trainingben bámulatos eredmények felmutatására képesíti.

Főraktár:

alódi csak ezen védejegyvel ellátott.

Kwizda Ferencz János cs. és kir. osztr.-magy., kir. román és bolgár hercegi udvari szállító

kerületi gyógyszerész Korneuburgban, Bécs mellett.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Stassfurti kainitot szavatolt 12,40% tiszta káli = 23-24% kénsavas káli tartalommal,

Stassfurti kálitrágyasót szavatolt 40% tiszta káli = 74-76% kénsavas káli tartalommal,

Kovasavas-kálit (dohánytrágyázásra) továbbá mindennemű egyéb

Műtrágyaféléket, azonkívül —
Rézgáliczot (98-99%) elismert kítőnő minőségben szállít a

„Hungária” műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.